

– наукових досліджень та унормування у правових процедурних актах системи критеріїв ризиків при здійсненні митного контролю товарів і транспортних засобів;

– використання цієї системи як нормативно-інформаційної комп'ютерної бази при проведенні митного контролю та при аналізі документів, поданих до митного оформлення;

– користування цією системою оперативним складом митних органів при оцінці митної вартості товарів та встановленні їх коду згідно з УКТЗЕД.

Також детального розроблення потребують такі питання, як систематизація митного законодавства, впорядкування і оновлення його структури, визначення напрямів розвитку, вдосконалення процесу підготовки і прийняття законів та інших правових актів.

Однією з болючих проблем залишається ухилення суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності від сплати податків при декларуванні товарів шляхом заниження їх митної вартості та/або декларування не своїм найменуванням.

На стан дотримання вимог законності в діяльності співробітників митних органів в значній мірі впливають традиційні засоби та заходи забезпечення законності, до яких належать контроль та нагляд. До основних завдань, покладених на митні органи, передбачених законодавством нашої країни, належить організація та проведення митного контролю під час перетину кордону товарів і транспортних засобів.

Література:

1. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> (дата звернення 8.09.2018).

2. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур (Киотська конвенція) від 18.05.1973 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_643 (дата звернення 18.10.2018).

Будняк Дмитро Васильович

ст. гр. Фм-21, ТНЕУ

Науковий керівник - к.е.н., доцент Горин В. П.

ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В ДОХОДАХ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ УКРАЇНИ

Податок доходи фізичних осіб займає найбільш вагоме місце в доходах місцевих бюджетів України [1] . До 2004 року оподаткування

доходів громадян в Україні здійснювалось відповідно до вимог Декрету Кабінету Міністрів України «Про прибутковий податок з громадян». У 2004 р. з прийняттям Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб» № 889 від 22.05.2003 р. відбулось реформування оподаткування доходів фізичних осіб в Україні. Внаслідок цього було змінено прогресивну шкалу ставок прибуткового податку з громадян на пропорційні ставки податку з доходів фізичних осіб, які, порівняно з попереднім досвідом, значно зменшились [2].

В 2011 році після прийняття Податкового кодексу України ставки податку на доходи фізичних осіб стали мало прогресивними і становили 15% для доходів у розмірі до 10 мінімальних заробітних плат і 17% - для доходів у розмірі понад цей розмір.

З 2016 р. відповідно до вимог Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році» № 909-VIII від 24 грудня 2015 року в країні знову відновлено пропорційну шкалу оподаткування доходів фізичних осіб та при цьому, дещо збільшились ставки самого податку на доходи громадян [3].

Основні особливості сучасного механізму справляння податку на доходи фізичних осіб в Україні можна представити наступним чином:

Платники: фізичні особи (резиденти та нерезиденти), а також податкові агенти, що або є роботодавцями, або ж виплачують фізичним особам доходи на умовах, визначених договорами.

Об'єкт справляння: заробітна плата та інші доходи фізичних осіб.

База справляння: різниця між нарахованою фізичній особі заробітною платою (або виплаченого доходу) та сумами податкових соціальних пільг і податкових знижок за їх наявності.

Ставки податку встановлені у відсотках від бази справляння у таких розмірах:

- з доходів у формі зарплати та більшості інших видів доходів – 18%;
- для окремих видів доходів – свої ставки (дивіденди в більшості випадків – 5%, доходи від виграшів та призів у більшості випадків – 18%, доходи у формі пенсій, що за місяць перевищують 3 розміри мінімальних заробітних плат – 15%, тощо).

Порядок обчислення і сплати:

- відповідальними за нарахування і сплату ПДФО є податкові агенти, тобто в більшості випадків – роботодавці;

- податок сплачується до бюджету під час виплати оподаткованого доходу (у разі виплати доходів готівкою з каси чи в не грошовій формі – податок сплачується на наступний банківський день після такої виплати);

- право на податкову соціальну пільгу має кожен громадянин, що є найманою особою, якщо розмір його заробітної плати не перевищує

розміру місячного прожиткового мінімуму, діючого для працездатної особи на 1 січня звітного податкового року, індексованого на 140% та округленого до найближчих 10 грн., при цьому окремі категорії працездатних громадян мають право на підвищений розмір податкової соціальної пільги (в розмірі 150% та 200% від її розміру для працездатних громадян);

– всі фізичні особи – резиденти мають право на податкову знижку, на яку можуть зменшити розмір свого річного оподаткованого доходу, але для цього необхідно зберігати документи, що засвідчують витрати, вести облік доходів і витрат в книзі встановленої форми та подати декларацію до ДПІ;

– до податкової знижки платник податку має право віднести пожертвування та благодійні внески неприбутковим організаціям, плату за навчання себе самого, або члена сім'ї першого ступеня спорідненості, який не одержує заробітної плати (в розмірі не більше прожиткового мінімуму за кожен місяць навчання протягом року), частину витрат на оплату лікування, на оплату відсотків за іпотечними житловими кредитами, витрати на сплату страхових платежів та пенсійних внесків;

– декларація подається до ДПІ за рік та не пізніше 1 травня року, що настає за звітним;

– граничний термін сплати податку (за результатами декларування) – протягом 10 календарних днів після встановленого терміну подання річної декларації.

За даними звітів про виконання Державного і місцевих бюджетів України впродовж 2013-2017 рр. обсяг податку на доходи фізичних осіб в доходах місцевих бюджетів України суттєво зріс, а саме, з 64,6 млрд. грн. до 110,7 млрд. грн., тобто на 46,1 млрд. грн., або більше ніж на 71%. Така тенденція за 5 років є позитивною, оскільки свідчить про покращення ситуації з надходженням податку до місцевих бюджетів.

Незважаючи на кількісне зростання обсягів ПДФО, його питома вага у складі податкових надходжень місцевих бюджетів за досліджуваний період зменшилась з 61,4% у 2013 р. до 48,2% у 2017 р. Також спостерігалось зниження частки податку на доходи фізичних осіб в доходах місцевих бюджетів (без трансфертів) – з 70,8% у 2013 р. до 55,1% у 2017 р. Однак, зниження даних показників не завжди є негативним, оскільки може свідчити про підвищення значимості інших податкових чи інших доходів структурі надходжень місцевих бюджетів.

Отже, податок на доходи фізичних осіб (ПДФО) належить до основних бюджетоутворюючих джерел надходжень в структурі доходів місцевих бюджетів, оскільки, його частка становить близько 56% від загального обсягу доходів без урахування трансфертів. Тому, зважаючи на бюджетоутворюючу роль ПДФО в доходах місцевих бюджетів, органам

місцевого самоврядування слід вишукувати резерви сплати цього податку. Їхня увага повинна зосереджуватися на адмініструванні ПДФО, пошуку можливостей щодо розширення бази оподаткування, легалізації трудових відносин, підвищенню рівня заробітної плати на економічно активних суб'єктах господарювання та на інших заходах, метою яких є нарощування надходжень від даного податку[5].

Література:

1. Крисоватий А.І., Луцик А.І. Податки і фіскальна політика: навч. посіб. Тернопіль, 2003. 312 с.
2. Непочатенко О. О., Боровик П.П., Парій Д. Ю. Оновлений механізм справляння податку на доходи фізичних осіб: проблеми та перспективи. *Економіка. Управління. Інновації*. 2016. Випуск № 1 (16).
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI Дата оновлення 22.09.2018. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 04.11.2018)
4. Звіти про виконання Державного і місцевих бюджетів України у 2013-2017 рр. URL: <http://www.treasury.gov.ua>. (дата звернення 05.11.2018)
5. Чи є у ОМС можливість збільшити надходження ПДФО до бюджетів? URL: <https://decentralization.gov.ua/news/7886> (дата звернення 05.11.2018)

Була Павло Вікторович

ст. гр. Ф – 31, ТНЕУ

Науковий керівник - к.е.н., доцент Дем'янюк А.В.

СУЧАСНИЙ СТАН РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ В УКРАЇНІ

В сучасних умовах ринок цінних паперів є одним із найважливіших сегментів українського фінансового ринку, тому його роль для розвитку економіки є достатньо великою. На даному етапі ринок цінних паперів України поступається аналогічним ринкам провідних країн світу, проте його становлення розпочалось та помалу набирає темпів розвитку [1].

Ринок цінних паперів водночас є елементом грошового ринку, а також ринку капіталів – це ключова ланка економіки. Наявність розвинутого фондового ринку сприяє притоку іноземних інвестицій, що зумовлює покращення суспільного добробуту та економіки в цілому. Український фондовий ринок, який функціонує сьогодні, був створений завдяки процесам, що пов'язані зі зміною економічної системи. Ці процеси відбувались в нашій країні під впливом внутрішніх факторів, а також фінансових криз на світових ринках [2].

В зв'язку з тим, що Україна отримала членство в Європейському Союзі, її фондовий ринок повинен бути максимально розвинутим, прозорим та відкритим, оскільки від цього залежить зростання іноземних